

Само в смиреното и съкрушено сърце Христос ще направи Свое обиталище, Свой храм. Само там Той ще яви Своята слава и сила и ще царува завинаги.

ПОКЛОНЕНИЕТО

Една от най-наболелите теми в Църквата днес е начинът на хваление и поклонение. Много се спори дали да се пеят по-съвременни песни, или трябва да се придържаме към традиционните форми на поклонение. Но дали начинът и формата са най-важното? Не трябва ли първо да проникнем в същността на поклонението с дух и истина, а после да търсим най-подходящия му израз?

Нека първо видим какво всъщност представлява поклонението с дух и истина. Поклонението трудно може да се дефинира, то трябва да бъде преживяно. Но като всеки вид преживяване и то изисква анализ и разбиране. "И такъв човек познавам (в тялото ли, без тялото ли, не зная, Бог знае), който беше занесен в рая, и чу неизразими гуми, които на човека не е позволено да изговори" (II Кор. 12:3-4). Със сигурност поклонението е толкова лично и вътрешно преживяване, че човек трудно би го изразил с гуми. От друга страна обаче, когато хората се покланят заедно, те се нуждаят от единство не само в духа, но и в разбирането. За да бъде резултатно и смислено, поклонението се нуждае от добро разбиране. За да осъзнаем по-добре същността на поклонението, ще се опитаме да разгледаме основните му характеристики.

Един от аспектите на поклонението е **благоговението**. Поклонението

е откровение. Човек преживява присъствието на Бога чрез откровение, ако стои пред Него в благоговение. При поклонението преживяването е двустранно - когато човек застава пред Бога със страхопочитание и благоговение, Той му дава откровение и тогава човекът осъзнава силата и славата на Бога, които се проявяват и пребъдват само в чисто и съкрушено сърце. Бог дава благоволенieto Си на хора, които ходят пред Него в благоговение. Поклонението в църквите ще стане по-сериозно и отговорно, когато служителите ще водят вярващите към благоговейно поклонение на Бога.

Друг аспект на поклонението е **празнуването**. По своята същност то е празнуване на Божието дело в историята - на Божието творение, на грижата на Бога за човечеството, на Неговия Завет за освобождение, на откровението Му чрез Исус, кръста

и възкресението. Достойно е човек да хвали и прославя всичко това с цялото си естество. Както Мартин Лутер казва преди векове: "Да имаш Бог, значи да му се покланяш."

Поклонението е и **живот**. То не е ограничено в стените на църквата, а е синоним на целия християнски живот. Свързано е с човешките мисли и

Поклонението не е само нещо казано, то е и нещо направено.

лицето Си към човека. За ап. Павел е важно не само той да познава Бога, но и Бог да го познава: "...като бяхте познати от Бога..." (Гал. 4:9). В този разговор само чрез смирена вяра човек осъзнава високата ценност на живота в Христос.

Поклонението е **даване**. Основната цел при него не е да се получи благословение от Бога, а да се даде принос на Бога (Пс. 50:14, 23). В древността този принос се е изразявал чрез жертвоприношения. Псалмистът Давид пише: "Отдайте на Господа славата, дължима на името Му; принесете приноси и влезте в дворовете Му" (Пс. 96:8). В Новия Завет човек дава принос си чрез вяра и пълно покорство. "Свещениците", т.е. вярващите, "принасят духовни жертви, благоприятни на Бога чрез Исус Христос" (1 Пет. 2:5). Поклонението не е само нещо казано, то е нещо направено.

Поклонението е **предаване** на цялото ни естество на Бога - разум, чувства, отношения, желаня (Пс. 50:14, 23). Нашите приноси са резултат от посвещението ни на

Бога. Само след като е изпълнена първата заповед - да възлюбиш твоя Бог с цялото си естество, ум, душа и сила, - човек може напълно да се посвети на Бога и да му принесе жертва и хвала чрез мисли, действия и живот. При поклонението „представяме телата си в жертва жива, свята, благоугодна на Бога, като наше духовно служение" (Римл. 12:1).

Поклонението е свързано с **есхатологическата функция на Църквата**. Тя се покланя на Бога от самото си основаване, покланя се и днес и ще продължи да се покланя на Бога във вечността. Поклонението е не само очакване за пълната изява на Божието царство, но и пълноценен начин на

живот тук и сега. За съжаление, много църкви днес съсредоточават вниманието си върху външната страна, върху формата на хвалението и не се обръща достатъчно внимание върху неговата функция и смисъл. Въпреки че толкова често се чете и се проповядва за очистването на храма и се говори как юдеите са подменили същността на поклонението и как Христос е разгневен от всичко, което се върши в храма, а няма място там, все още в нашите църкви смисълът на поклонението не се изяснява ясно. Ако не по същия начин, както при съвременниците на Исус, то днес фокусът е изместен от функцията към формата.

Д-р Глен Стасен в лекцията си "Истинска трансформация на Църквата" предупреждава за голямата опасност поклонението да се превърне в прослава в приятелска атмосфера, без да при-

зовава и насочва към ученичество, изработване на христоводен характер, посвещението като начин на живот, без задълбочаване в познанието на Бога и духовните закони. За съжаление, съществуващата тенденция да се улеснява начинът на хваление, текстовете на песните да не притежават дълбок смисъл, да не се изучава в дълбочина Словото води към липса на познание за Бога, в резултат на което намира място в живота на християните дух на непочтителност и неблагоговение.

Има опасност сърцата на вярващите да станат като храмовия двор в Йерусалим. Изпълнени със суета, незнание, несправедно поклонение. Когато християните стават по-малко чувствителни към Божията святост поради непочтителност и фамилиарност, това рефлектира върху начина на поклонение в църквите. Така те изпадат в крайности при поклоне-

Продължава на стр. 30 >>

>> Продължение от стр. 17

нието. Едни стигат до ритуалност и законничество, други до имитация на свойски отношения с Бога.

Разпространените днес определенния "Христос суперзвезда", "Големият човек на небето" и т.н. говорят за принизяване на мисленето, изопачено разбиране за Бога. Това ли е Богът, на Когото се покланяме? Къде са страхопочитанието, смиреннието, които Бог търси в нашите сърца? Отново и отново Бог говори на човечеството, че не иска жертвоприношения, а съкрушен и смирен дух. Само в смиренното и съкрушено сърце Христос ще направи Свое обиталище, Свой храм. Само там Той ще яви Своята слава и сила и ще царува завинаги.

"Защото ние сме храм на живия Бог, както каза Бог: "Ще се заселя между тях и между тях ще ходя; и ще им бъда Бог, и те ще Ми бъдат народ" (II Кор. 6:16). "Христос се грижи за Своя храм - идва с бич в ръка и изчиства нашите сърца отново и отново, ако те не са това, което трябва да бъдат - храмове, в които се въздава слава на Бога."²

Църковното поклонение в **основата си е христологично**. Единстве-

¹ Stassen, G. Authentic Transformation of the Church: On the Pioneer, Apostolic, and Pastoral Tasks of the Church Theology. Lecture read on August 26, 2004.

² Hughes, K. That you May Believe. Wheaton, Illinois, Crossway books, 1999, p. 72.

³ Calvin, J. Commentary on the Gospel According to John. <<http://www.ccel.org/c/calvin/comment2/john1-9.htm>>

Бог дава благоволенieto Си на хора, които ходят пред Него в благоговение.

ният начин, по който човек може да общува с Бога, е чрез срещата му с Христос. Поклонението на Бога е възможно само в Личността на Иисус Христос, в Когото вярва всеки християнин. Благодарността на човека за освобождението от греховете се проявява най-вече в поклонението. Старозаветните жертви вече не са необходими, тъй като Христос е принесъл Себе Си в жертва (Евр. 8:13; 10:3-14). Сега Той е Този, чрез чиято кръв християните могат да бъдат простени и очистени. Христос изявява Себе Си не само на кръста, Той продължава да се открива на Църквата Си чрез поклонението. Ап. Павел пише: "Затова и Бог Го превъзвиси, и Му подаря името, което е над всяко друго име, така че в името на Иисус да се поклони всяко коляно от небесните и земните, и подземните същества" (Фил. 2:9-10). Вярващите се събират, за да се поклонят на Господ в "Христовото име". Така ранните християни са изповядвали своята вяра с думите „Кюриос Христос“, което на гръцки означава „Христос е Господ“.

Църквата също е Божият храм. Тя е нещо повече от институция, тя е жив организъм. Църквата като тяло на Христос чрез поклонението изразява не само Христовото дело на кръста, тя е свидетел за **живото присъствие на възкръсналия Христос в света**. Църквата като общност на възкръсналите е живо и побеждаващо тяло на царувания Христос.

Всяко събрание от вярващи е представителна част на Христовото тяло. Като тяло, което се покланя на Бога, Църквата винаги трябва да е в процес на обновяване. Христос очисти ва храма преди две хиляди години и днес Неговите действия имат отношение не към сградите, местата, където хората се покланят на Бога, а, както пише Жан Калвин: "Извършеното в древния храм трябва да бъде приложено към Църквата, която е Божието небесно светилище тук, на

земята. Не бива никога да забравяме Божието величие, което пребъдва в Църквата. Божието величие не трябва да бъде осквернено от никаква нечистота и единственият начин светостта да се запази е да не се допуска нищо, което противоречи на Божието Слово."³

Християнският живот е тясно свързан с предизвикателствата, които светът ежедневно отправя към всеки вярващ. Задачата на християнина днес е не само да устоява на изпитанията, на които дяволът и светът го подлагат, а и да свидетелства на света за Бога. Вярващият е поставен да бъде светлина и сол, т.е. да бъде и предизвикателство, причина хората да се замислят защо християнският характер и жизнен път е по-различен. Той трябва да кара другите да се питат с каква сила и авторитет говори и живее.

Християните имат подобна сила да предизвикат света само чрез посветен живот пред Бога, чрез истинско поклонение с дух и истина. За да бъде един човек употребен от Бога, трябва да е проумял какво е истинско поклонение. Тогава Христос проявява Своята сила и слава, тогава не християните "тичат" след невярващите да ги евангелизират, а самите невярващи идват и питат: „Защо говориш и живееш по този начин?“

В старозаветния период юдеите принасят в жертва животни за умилостивение на Бога. Днес вярващите в Христос, Божия Син, са Божият храм. Вече не са нужни жертвоприношения на животни. Сега християните трябва да представят телата си в жертва жива, свята и благоугодна на Бога, защото те са храмът на Святия Дух. Само дълбокото разбиране за същността на поклонението като начин на живот с Дух и истина ще накара хората да не търсят формата вместо смисъла в своето познание за Бога.

Наталия Иванова